১৯৮৮ চনৰ এছ্‌চিচি অনলাইন গৌ ১৬ : (১৯৮৯) ১ গৌ এল আৰ ১ : এআইআৰ ১৯৮৯ গৌ ৯০

গৌহাটীৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ত

(এ. ৰঘুবীৰ, চি.জে. আৰু বি.এল. হান্সৰিয়া আৰু জে. চাংমা, জে.জে.ৰ আদালতত)

বাঘমাৰী চাহ কোম্পানী লিমিটেড ... আবেদনকাৰী;

বনাম

বন সংমণ্ডল বিষয়া, দৰং সংমণ্ডল, তেজপুৰ আৰু দুই অন্যান্য ... উত্তৰদাতাসকল।

চিভিল ৰুল নং- ২৩৮/ ১৯৮১ চনৰ

সিদ্ধান্ত লোৱা হয়- ১৯৮৮ চনৰ ৯ ছেপ্টেম্বৰত

ভাৰতীয় সংবিধান, অনুচ্ছেদ ২২৬ — উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ লেখজাৰী কৰাৰ অধিকাৰ — উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ক্ষমতাৰ পৰিসৰ —এন এল আৰ অনুদান (নতুন পট্টা অনুদান নিয়ম)ত গজা বা ৰুৱা গছৰ ওপৰত ৰয়েল্টি দিবলৈ চাহ বাগিচাৰ মালিকৰ দায়বদ্ধতা বা অদায়বদ্ধতাৰ প্ৰশ্নটো লেখ আবেদনত সিদ্ধান্ত ল'ব পাৰি নেকি: হয় পাৰি ।

মুখ্য ন্যায়াধীশ এ ৰঘুবীৰৰ মতে ,—তেওঁলোকে কাটি পেলোৱা গছ ৰোপণ কৰা বুলি বাগিচাখনৰ এই দাবী ৰাজ্যই দাখিল কৰা জবাবত বিশেষভাৱে অস্বীকাৰ কৰা হোৱা নাই। কিন্তু অভিযোগ কৰা তথ্যৰ উদং অস্বীকাৰ কৰা হৈছে। তেনে অস্বীকাৰৰ ভিত্তিত চৰকাৰৰ হৈ যুক্তি দিয়া হয় যে তেওঁলোকৰ অস্বীকাৰে তথ্যৰ এটা জটিল প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰে যে সেয়েহে বাগিচাখনে অন্য ঠাইত সকাহ বিচাৰিব লাগে। আমি ধৰি লৈছো যে চৰকাৰৰ আবেদন কেৱল কৌশল আৰু আইনত ইয়াক অনুমোদন দিব নোৱাৰি। আমি নিঃসংকোচে ইয়াক নুই কৰি আৰু বিতৰ্কটো নাকচ কৰো।

ন্যায়াধীশ বি. এল. হান্সাৰিয়াৰ মতে -এটা লেখ আবেদন বিচাৰ কৰা আদালত কেতিয়া যোগাযোগ কৰিবলৈ উপযুক্ত মঞ্চ নহ 'ব যেতিয়া তথ্যৰ জটিল প্ৰশ্ন জড়িত হৈ থাকে বা য'ত বা য'ত লেখ আবেদনকাৰীয়ে বিধিগত বাধ্যবাধকতাৰ পৰা পৃথকভাৱে চুক্তিবদ্ধ বাধ্যবাধকতা বলবৎ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। গোচৰৰ তথ্যৰ ওপৰত লেখ আবেদনখন বিচাৰ যোগ্য বুলি ধৰা হৈছিল।

অধিকাৰ শুল্ক —চাহ বাগিচাৰ মালিকে এন.এল.আৰ. অনুদান (নেতুন পট্টা অনুদান নিয়ম)ত বিশেষ খেতিৰ বাবে পট্টাত লোৱা মাটিত গজা বা ৰুৱা গছ কাটি বাগিচাৰ উন্নয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ সেইবোৰ কাটি পেলালে অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ দায়বদ্ধ হয় নে নহয়- নহয় ।

মুখ্য ন্যায়াধীশ এ ৰঘুবীৰৰ মতে —এই গোচৰত বাঘমাৰী চাহ কোম্পানী লিমিটেডে অধিকাৰ শুল্ক নিদিয়াকৈ ১৫২ জোপা গছৰ কাঠ ব্যৱহাৰ কৰি অট্টালিকা, দলং আৰু ৰুম নিৰ্মান কৰাৰ অধিকাৰ আছে ।

ন্যায়াধীশ বি.এল. হান্সাৰিয়াৰ মতে (সন্মতিসূচক)— মোৰ দৃষ্টিত চাহ বাগিচা এখনে বিশেষ খেতিৰ বাবে পট্টাত লোৱা মাটিত ইয়াৰ দ্বাৰা খেতি কৰা গছৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ দায়বদ্ধ নহয় যেতিয়া সেই গছবোৰ বাগিচাখনৰ উন্নয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কটা হয়।

শব্দ ও বাক্যাংশ — অধিকাৰ শুল্কৰ অৰ্থ —

এই গোচৰত হাজিৰ হোৱা অধিবক্তাসকল:

মিষ্টাৰ জি.কে. তালুকদাৰ আৰু মিষ্টাৰ এছ.এন. ছাৰ্মা, ...আবেদনকাৰীৰ বাবে।

মিষ্টাৰ ডি.পি. চলিহা, ... অপৰ পক্ষৰ বাবে।

উল্লেখ কৰা গোচৰসমূহ: কালক্ৰমিক:

জোৱাই স্বায়ত্তশাসিত জিলাৰ জিলা পৰিষদ বনাম দ্বেত সিং, (১৯৮৬) ৪ এছচিচি ৩৮ : এআইআৰ ১৯৮৬ এছচি ১৯৩০

বজৰগাং টি কোম্পানী লিমিটেড বনাম অসম ৰাজ্য, (১৯৮৪) ১ জি এল আৰ (এন অ চি) ১৭

আদালতৰ ৰায়দানৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা হয় ।

মুখ্য ন্যায়াধীশ এ ৰঘুবীৰ :— এই লেখ আবেদন বাঘমাৰী চাহ কোম্পানী লিমিটেড নামৰ চাহ কোম্পানী এটাৰ। কোম্পানীটোৱে দৰং জিলাত চাহৰ খেতি আৰু বিক্ৰী কৰে। চাহ বাগানখনে ১৯১৯ চনৰ ২ মে 'ত ভাৰতীয় কাউন্সিলৰ তেতিয়াৰ ৰাজ্যিক সচিবৰ পৰা নিউ লীজ গ্ৰাণ্ট নং ৭৩৮ৰ অধীনত ৫৯২.১২ একৰ মাটিৰ পট্টা লাভ কৰে। ১৯১৮–১৯১৯ চনৰ নামজাৰী গোচৰ নং ৯ ত দিয়া আদেশ অনুসৰি একে বছৰৰ ১৯ জুনত পট্টাৰ চুক্তি পঞ্জীয়ন কৰা হৈছিল। এই ভূমি চাহ বাগিচাখনৰ দখলত আছিল আৰু তেওঁলোকে তাত চাহ খেতি কৰি আছে।

২) মাটি খণ্ড খণ্ডত ভাগ কৰি গছপুলি ৰোপণ কৰা হয়। বাগিচাখনে বিগত সময়ত যেতিয়াই গছ কাটিছিল, কাঠ পৰিবহণৰ পূৰ্বে চিন লগোৱাৰ বাবে তেজপুৰৰ দৰং সংমণ্ডলৰ বন সংমণ্ডল বিষয়াক অৱগত কৰা হয়। এনে ধৰণৰ কামে এইটো দেখুৱাইছে যে বাগিচাখনে গছ ৰোপণ কৰি সেইবোৰ আঁতৰাই ৰাজ্য চৰকাৰক অধিকাৰ শুল্ক নিদিয়াকৈ তাৰ কাঠ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

৩) লিজত লোৱা মাটিৰ ৫ আৰু ২৬ নং খণ্ডত থকা গছ আৰু জোপোহা গছবোৰ কাটি মাটিখিনি খেতিৰ বাবে উপযুক্ত কৰি তোলা হৈছিল। ৫, ৬৬ আৰু ২৬ নং খণ্ডৰ পৰা কটা ৮৬ জোপা গছৰ কাঠ ঘৰ, দলং নিৰ্মাণ আৰু বাগিচাৰ শ্ৰমিকৰ বাসস্থান নিৰ্মাণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

৪) (১৫২ ডাল গছৰ)কাঠ এটা কাঠ ফলা মিললৈ লৈ যোৱাৰ আগতে, ৰেঞ্জ অফিচাৰ, ইষ্টাৰ্ণ ৰেঞ্জ, বৰ্গাওঁক হাতুৰীৰ চিন দিয়াৰ বাবে আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল। দুয়োতা খণ্ডকে ১৯৮০ চনৰ ৯ এপ্ৰিল তাৰিখে পৰিদৰ্শন কৰা হৈছিল। বাগিচাখনক অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ ২ জুনত জনোৱা হৈছিল, ১২ জুনত আকৌ জনোৱা হৈছিল আৰু শেষত ১৯৮০ চনৰ ১ আগষ্টত তিনিখন চিঠিৰে মুঠ ৪,২৯৫.০০ টকা অধিকাৰ শুল্ক (তাৰে ভিতৰত ৫০০.০০ টকা বিক্ৰী কৰ হিচাপে) দিবলৈ জনোৱা হৈছিল।

৫) ইয়াৰ পিছত বাগিচাখনে বন কৰ্তৃপক্ষক সোঁৱৰাই দিছিল যে আগতে যেতিয়াই গছ কাটি আঁতৰাই পেলোৱা হৈছিল বাগিচাখনে অধিকাৰ শুল্ক দিয়া নাছিল গতিকে তেওঁলোকে যুক্তি

আগবঢ়ায় যে তেওঁলোকে আইন অনুসৰি অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ বাধ্য নহয়। শেষত এই লেখ আবেদন খন দাখিল কৰা হয় আৰু তাৰ মাজতে ওপৰৰ বিষয়টো উত্থাপন কৰা হয়।

৬) বন সংমণ্ডল বিষয়া, দৰং সংমণ্ডুল, আঞ্চলিক বন বিষয়া আৰু অসম চৰকাৰক এই গোচৰত প্ৰতিপক্ষ কৰা হয় আৰু তিনিওজনে এই লেখ আবেদনক বিৰোধ কৰে। তেওঁলোকৰ প্ৰতিৰক্ষাৰ গোচৰটো হ 'ল অসম চৰকাৰে ১৯৭৩ চনৰ ১১ এপ্ৰিলত এখন পৰিপত্ৰযোগে এন.এল.আৰ.এফ.এছ. আৰু বিশেষ ভূমিৰ পৰা পোৱা কাঠৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ জাননী জাৰী কৰে। পৰিপত্ৰত বন্দোবস্তৰ নিয়ম আৰু অসম ভূমি আৰু ৰাজহ নিয়ন্ত্ৰণত ১৮৮৬ ত উল্লেখ কৰা কাঠৰ সংজ্ঞাক বিবেচনা কৰা হৈছিল। পৰিপত্ৰ অনুসৰি অধিকাৰ শুল্ক নিদিয়াকৈ চাহ বাগিচাসমূহৰ গছৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ অধিকাৰ নাই আৰু পৰিপত্ৰ অনুসৰি বিবাদিত দাবী বাগিচাৰ বিৰুদ্ধে উত্থাপন কৰা হয় যিটো আইনী আৰু ন্যায্য।

৭) এই লেখ আবেদনখনৰ শুনানি ন্যায়াধীশ হান্সাৰিয়া , আৰু ন্যায়াধীশ শইকীয়াৰে গঠিত এখন বিচাৰপীঠে ১৯৮৫ চনৰ ১৪ ডিচেম্বৰত শুনানি গ্ৰহণ কৰিছিল । খণ্ড বিচাৰপীঠে তলত উল্লেখ কৰা দুটা প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিলে — (১) চাহ বাগিচা এখনৰ মালিকে ন. এল. আৰ. অনুদান (নতুন পট্টা অনুদান নিয়ম)ত বিশেষ খেতিৰ বাবে লিজত লোৱা মাটিত থকা বা ইয়াৰ দ্বাৰা খেতি কৰা গছ কাটি বাগিচাখনৰ উন্নয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিবলে তাৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ দায়বদ্ধ হয় নে নহয়; (২) যেতিয়া এনে অধিকাৰ শুল্ক দাবী কৰা হয় তেতিয়া লীজৰ অধীনত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ মালিকৰ দায়বদ্ধতা বা অদায়বদ্ধতাৰ প্ৰশ্নটো লেখ আবেদনত সিদ্ধান্ত ল 'ব পাৰি নেকি ? ন্যায়াধীশ শইকীয়াই প্ৰশ্ন দুটাৰ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ বাবে লেখ আবেদনখন বৃহত্তৰ বিচাৰপীঠৰ সন্মুখত ৰখাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে য'ত ন্যায়াধীশ হান্সাৰিয়াই দুটা প্ৰশ্ন এটা বৃহত্তৰ বিচাৰপীঠৰ দ্বাৰা বিবেচনা কৰিবলৈ উল্লেখ কৰে। আমি বুজো যে ১৯৮৬ চনৰ ১৪ ডিচেম্বৰৰ এই আদেশৰ অৰ্থ হ'ল সমগ্ৰ লেখ আবেদনখন তিনিজনীয়া ন্যায়াধীশৰ বিচাৰপীঠৰ সন্মুখত সিদ্ধান্তৰ বাবে ৰখা হয়।

৮) দ্বিতীয় প্ৰশ্নটো (১৯৮১) ৩ এছ চি চি ২৩৮ : এ আই আৰ ১৯৮১ এছ চি ১৩৫৩ (ডিভিচনেল ফৰেষ্ট অফিচাৰ বনাম বিশ্বনাথ টি কোম্পানী লিমিটেড)গোচৰৰ পটভূমিত প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল । আমি প্ৰথমে সেই গোচৰটোৰ বিষয়ে কম। সেই গোচৰৰ বিষয়টো আছিল — বাগিচাখনে সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত সকাহ বিচাৰিব পাৰে নেকি?

গোচৰটোৰ তথ্যই দেখুৱাইছে —বিশ্বনাথ চাহ কোম্পানী লিমিটেডে ১৯৩২ চনৰ ২৭ ছেপ্টেম্বৰত ভাৰতৰ ৰাজ্যিক সচিবৰ পৰা পট্টা লাভ কৰিছিল। লিজত লোৱা মাটিৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল দৰং জিলা ব্লকৰ তেজপুৰ সদৰ মহকুমাৰ চতিয়া মৌজাৰ এন চি টেংগলবস্তি গাঁও । এই মাটিৰ জোখ আছিল ১১০৭.২৬ একৰ যিটোক তেজলপট্টি বুলি বিপুলভাৱে জনা গৈছিল আৰু সেই পট্টিটোৰ অঞ্চলটোৱে ২ আৰু ৩ নং পথাৰখন সামৰি লৈছিল। চুক্তিখনৰ ২ নং দফাই অধিকাৰ শুল্ক পৰিশোধ কৰাৰ দায়িত্ব আৰোপ কৰিছিল যদি "পট্টা বা পট্টাৰ নবীকৰণ কৰা সময়ছোৱাত অসংলগ্নভাৱে কাঠ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল । যদি কাঠখিনি লিজত লোৱা চাহ বাগিচাখনৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল অৰ্থাৎ তেজালপট্টিৰ বাবে — অধিকাৰ শুল্ক দিবলগীয়া আছিল। সেয়েহে নিৰ্দিষ্ট বিষয়টো আছিল যে বাগিচাখনৰ হৈ কাঠ ব্যৱহাৰ কৰা জন সেই সময়ত তেজলপট্টিৰ সৈতে জড়িত আছিল নেকি।

৯) উচ্চতম ন্যায়ালয়ে বিষয়টো পাঁচটা ভাগত বিশ্লেষণ কৰিছিল (I) অনুদানৰ দ্বাৰা সামৰি লোৱা অঞ্চল, (ii) অনুদানৰ দ্বাৰা সামৰি লোৱা অঞ্চলৰ পৰা গছ কাটি পেলোৱা , (iii) কাটি লোৱা কাঠ কোনটো ব্যৱহাৰৰ বাবে ৰাখিব লাগিছিল , (iv) এনে ব্যৱহাৰ অনুদানৰ শোষণৰ সৈতে সংযুক্ত হ'ব লাগিব,(v) অনুদানৰ শোষণ বুলিলে কি বুজোৱা হয়। তথ্যই দেখুৱাইছে যে উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্ত অনুসৰি তেজলপট্টিৰ কাঠ প্ৰতাপঘুৰৰ ডেকোৰাই সংমণ্ডলত নিৰ্মাণ কাৰ্য্যৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হ'ব । অসম ৰাজ্যই দাবী কৰে যে চুক্তিখনৰ ২ নং দফা অনুসৰি বাগিচাখনে কেৱল তেজলপট্টিৰ বাবে কাঠ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব আৰু প্ৰতাপঘুৰ বাগিচাৰ বাবে নহয় সেয়েহে বিশ্বনাথ চাহ কোম্পানীয়ে অধিকাৰ শুল্ক দিব লাগিব।

১০) এই আদালতে বিশ্বনাথ চাহ কোম্পানীয়ে দাখিল কৰা লেখ আবেদনত কোনো তথ্যৰ প্ৰশ্ন বিতৰ্কিত নাছিল বুলি মত পোষন কৰিছিল। উচ্চতম ন্যায়ালয়ে সেই সিদ্ধান্ত বাতিল কৰি তথ্য বিতৰ্কিত বুলি ধৰি লৈছিল। উচ্চতম ন্যায়ালয়ে গোচৰটোত বিতৰ্কিত তথ্যসমূহৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল আৰু ৰায় দিছিল যে "পট্টা চুক্তিৰ চতুৰ্থ খণ্ডৰ দফা ২ৰ প্ৰকৃত নিৰ্মাণৰ ওপৰত প্ৰতিবাদকাৰী কোম্পানীয়ে অধিকাৰ শুল্ক পৰিশোধ নকৰাকৈ কাঠ আঁতৰোৱাৰ অধিকাৰী নাছিল"।

এই বিবাদ আৰু উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে এই গোচৰটোত

আৰু এই বাধ্যতামূলক-আপত্তিটোৰ ওপৰতেই বিশ্বনাথ চাহ কোম্পানী গোচৰৰ দৰে তথ্য বিতৰ্কিত হয়। এই গোচৰটোত বিবাদ আৰু উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে আৰু এই বাধ্যতামূলক-আপত্তিটোৰ ওপৰতেই বিশ্বনাথ চাহ কোম্পানী গোচৰৰ দৰে তথ্য বিতৰ্কিত হয়। গতিকে এই গোচৰটোত থকা বাগিচাখনে সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত সকাহ পোৱাৰ অধিকাৰী নহয়।

১১) এই গোচৰটোৰ আবেদনৰ পৰা আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে ১৯১৯ চনৰ ১৯ জুনত পট্টা লাভ কৰা হৈছিল। মূল পট্টাত দেখা গৈছে যে ৩ নং অনুচ্ছেদৰ দফা (চ) বাদ দিয়া হৈছে। বাগিচাখনে দফা (চ) বাদ দিয়াৰ দিশলৈ আঙুলিয়াই দিলে আৰু তেতিয়াৰ গছবোৰৰ বাবে অধিকাৰ শুল্ক দিয়া হৈছিল। চৰকাৰী পক্ষই কয় যে বাগিচাই আগবঢ়োৱা ধনৰ কোনো প্ৰমাণ নাই সেয়েহে , বাগিচাই যি আহ্বান জনাইছে সেয়া বিতৰ্কিত আৰু সেই কাৰণেই লেখ আবেদনত বাগিচাক সকাহ দিয়া উচিত নহয়।

১২) এই গোচৰটোৰ বিষয়টো ১৯১৯ চনৰ ২ মে’ত যেতিয়া বাগিচাখনে পট্টা লাভ কৰিছিল তেতিয়া ট্ৰাইৰ সন্দৰ্ভত নহয়। এই গোচৰত সেই গছবোৰ প্ৰাসংগিক নহয় ; যিহেতু এই প্ৰশ্নৰ ওপৰত বিতৰ্কৰ এটা বৃহৎ অংশ সামৰি লোৱা হৈছে গতিকে আমি ৩ নং অনুচ্ছেদৰ দফা (চ)ৰ অধীনত ধনৰাশি প্ৰদন কৰা বা নকৰা বুলি ধৰা প্ৰশ্নটোৰ সৈতে প্ৰাসংগিক নহয়। বিতৰ্কিত প্ৰশ্নটো হ’ল যে ৫ আৰু ২৬ নং খণ্ডৰ ১৫২ জোপা গছৰ কাঠ ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবে বাগিচাখনে ৪২৯৫.৪০ লাখ টকা অধিকাৰ শুল্ক আৰু বিক্ৰী কৰ দিব নেকি?

১৩) বিষয়টোৰ উত্তৰ পোৱাৰ আগতে আমি আৰু এটা গোচৰ স্পষ্ট কৰিব পাৰো য ’ত উচ্চতম ন্যায়ালয়ে উত্তৰ-পূবৰ কোনো এটা অঞ্চলত জিলা পৰিষদে অধিকাৰ শুল্ক জাপি দিয়াৰ কাণ্ডবোৰ আঙুলিয়াই দিছিল।

১৩) বিষয়টোৰ উত্তৰ পোৱাৰ আগতে আমি আৰু এটা গোচৰ স্পষ্ট কৰিব পাৰো য ’ত উচ্চতম ন্যায়ালয়ে অধিকাৰ শুল্ক ৰ কাণ্ডসমূহ আঙুলিয়াই দিছিল যেতিয়া উত্তৰ-পূবৰ কোনো এটা অঞ্চলত জিলা পৰিষদে জাপি দিছিল। গোচৰটো হ’ল এ আই আৰ ১৯৩৬ এছ চি ১৯৩০(জোৱাই স্বায়ত্তশাসিত জিলাৰ জিলা পৰিষদ বনাম দ্বেত সিং)। আমি এই গোচৰৰ তথ্য চাব পাৰো।

১৪) উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জোৱাই স্বায়ত্তশাসিত জিলাৰ জিলা পৰিষদৰ কাৰ্যবাহী সমিতিৰ সম্পাদকে ১৯৬৮ চনৰ ২০ এপ্ৰিলত এক অধিসূচনাৰ জৰিয়তে "ব্যক্তিগত অৰণ্যৰ পৰা অহা " ৰঙা পাইন আৰু বগা পাইন কাঠৰ বাবে আৰু "ব্যক্তিগত অৰণ্যৰ পৰা" পঠোৱা বৰ্গক্ষেত্ৰৰ আকাৰৰ পাইন কাঠৰ টুকুৰাৰ বাবে অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ নিৰ্দেশ দিছিল। ওপৰৰ অধিসূচনাৰ অধীনত অধিকাৰ শুল্কৰ যোগ্যতাক এই আদালতত সফলতাৰে লেখ আবেদনত আক্ৰমণ কৰা হৈছিল।জিলা পৰিষদৰ আবেদনত উচ্চতম ন্যায়ালয় এই সিদ্ধান্ত নিশ্চিত কৰিলে। সেই ক্ষেত্ৰত অধিকাৰ শুল্কৰ অৰ্থ, জিলা পৰিষদ গঠন আৰু সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচীৰ অধীনত সেই স্থানীয় কৰ্তৃপক্ষই ভোগ কৰা ক্ষমতা তিনিওটা দিশ বিবেচনা কৰা হৈছিল।

১৫) বিধান সভাই কৰ আৰোপ কৰাৰ বাবে ভোগ কৰা পূৰ্ণাংগ ক্ষমতা জিলা পৰিষদৰ হাতত নাছিল । সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচীৰ ৩ আৰু ৮ নং অনুচ্ছেদ , চিত্ৰিত কৰা হৈছিল। এই বুলি কোৱা হৈছিল যে অনুচ্ছেদ ৩ৰ অধীনত জিলা পৰিষদে মাচুল আৰোপ কৰিব পাৰে যদিও ৩ নং অনুচ্ছেদত সেই সম্পৰ্কে কোনো স্পষ্ট শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হোৱা নাছিল। এই আদালতে লেখ আবেদনত কৈছে যে জিলা পৰিষদে মাচুলও জাপি দিব নোৱাৰে । জিলা পৰিষদে কোনো কাৰণতে কৰ আৰোপ কৰিব নোৱাৰে বুলি বিশেষভাৱে সিদ্ধান্ত লোৱা হ'ল। ইয়াৰ উপৰিও যিহেতু ১৯৬৮ চনৰ ২০ এপ্ৰিলৰ অধিসূচনাত গছ খেতি কৰা মাটিৰ কথা উল্লেখ কৰা হোৱা নাছিল সেয়েহে ইয়াক অধিকাৰ শুল্ক ভূমিৰ ওপৰত কৰ নহয় বুলি ধৰা হৈছিল আৰু একে কাৰণতে ইয়াক যোগ কৰা হৈছিল যে জিলা পৰিষদক বনজ উৎপাদনৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰাৰ কোনো ক্ষমতা নিদিয়ে।

১৬) এতিয়া জিলা পৰিষদৰ গোচৰৰ সিদ্ধান্তৰ পটভূমিত আমি অসম ভূমি আৰু ৰাজহ নিয়মাৱলী দেখিবলৈ পাওঁ। নিয়ম ১(২)(জ)ত কাঠক সৰি পৰা গছ বা কাটি পেলোৱা গছ, আৰু যিকোনো উদ্দেশ্যৰ বাবে কাটি লোৱা বা আকাৰ সলনি কৰা বা ফুটা কৰা সকলো কাঠ আৰু ইয়াৰ ভিতৰত তাল, বাঁহ, গছৰ মূঢ়া, ব্ৰাছ-কাঠ আৰু বেত অন্তৰ্ভুক্ত। নিয়ম ২ য়ে সাধাৰণ খেতিৰ বাবে পট্টা কথা কয় সেই নিয়ম দফা ২১ৰ (ক)ৰ পৰা (চ)লৈকে আছে আৰু দফা (ক)ত কাঠৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক শিৰোনাম এনেদৰে উল্লেখ আছে——"বিক্ৰী কৰা, বিনিময় কৰা, বন্ধকত ৰখা, দিয়া বা অন্যথা হস্তান্তৰৰ বাবে হস্তান্তৰ কৰা বা আঁতৰোৱা কাঠৰ বাহিৰে কোনো বনজ উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ ওপৰত কোনো অধিকাৰ শুল্ক প্ৰদান কৰা নহ'ব।

বিক্ৰী কৰা , বিনিময় কৰা , বন্ধকত ৰখা , দিয়া বা অন্যথা হস্তান্তৰ কৰা বা হস্তান্তৰৰ বাবে আঁতৰোৱা কাঠসমূহ অশ্ৰেণীবিহীন ৰাজ্যিক বনাঞ্চলৰ সৈতে জড়িত নিয়মৰ অধীনত সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ শুল্ক বাবে দায়বদ্ধ হ'ব।" দফা (খ)ত উল্লেখ আছে যে "পট্টা প্ৰদান কৰাৰ আগতে পট্টা লোৱা ব্যক্তিয়ে পট্টা অঞ্চলত পোৱা সকলো গছৰ সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ শুল্কৰ সম্পূৰ্ণ ধনৰাশি আগতিয়াকৈ দি দায়বদ্ধতা মুক্ত কৰিব পাৰে। আগধন কিস্তিত দিব পাৰিব। " দফা (গ)ত কোৱা হৈছে—"পট্টা বন্ধ থকাৰ সময়ত যিকোনো সময়তে পট্টাধাৰীয়ে দফা (খ)ত উল্লেখ কৰা ধৰণেৰে মাটিত থকা সকলো গছৰ বাবে নিজৰ দায়বদ্ধতা মুক্ত কৰিব পাৰে।" ইয়াত আমি এৰি দিওঁ আৰু দফা (চ)ৰ চাও—"যদি দফা (ক), (খ) বা (গ)ৰ অধীনত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ বাকী আছে, তেন্তে সাময়িক বা বাৰ্ষিক পট্টাৰ ধাৰীয়ে তেওঁৰ পট্টাত সামৰি লোৱা মাটিত থিয় হৈ থকা যিকোনো গছ কাটিব বা বিক্ৰী কৰাৰ অধিকাৰ থাকিব: যদিহে বাৰ্ষিক পট্টাধাৰীয়ে বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ গছৰ কাটিব নোৱাৰিব বা গছৰ ডাল কাটিব নোৱাৰিব এই লৈ ৰাজ্য চৰকাৰে সেই অঞ্চলৰ ভিতৰত অৱগত কৰিব পাৰে।

(১৭) দফা (ঘ) যিটো গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু গোচৰৰ সিদ্ধান্তৰ বাবে এনেদৰে কয় "(ঘ) পূৰ্বৰ দফাসমূহত উল্লেখ কৰা যিকোনো কথাৰ সত্ত্বেও , পট্টা বন্ধ হৈ থকাৰ সময়ত মাটিত ৰোপণ কৰা বা গজিবলৈ আৰম্ভ কৰা গছবোৰ বিক্ৰী , বিনিময়, বন্ধকত ৰখা, দিয়া বা অন্যথা হস্তান্তৰ কৰা বা হস্তান্তৰৰ বাবে আঁতৰোৱা হ'লেও ৰয়েল্টিৰ সকলো পৰিশোধৰ পৰা ৰেহাই দিয়া হ'ব যেতিয়া বিশ বছৰ ধৰি মাটি অবিৰতভাৱে বসতি স্থাপন কৰা হ'ব, তেতিয়া তাত থকা সকলো গছ পট্টা আবন্তন বন্ধ হৈ থকাৰ সময়ত ৰোপণ কৰা হৈছে, বা গজিবলৈ আৰম্ভ কৰা বুলি ধৰি লোৱা হ'ব।"

১৮) বাগানে দফা (ঘ)ৰ পৰা আঙুলিয়াই দিয়ে আৰু অভিযোগ কৰে যে যেতিয়া তেওঁলোকে গছ কাটি পেলাইছে তেতিয়া তেওঁলোকে খণ্ড ৫ আৰু ২৬ত ১৫২ জোপা গছ ৰোপণ কৰিছিল গতিকে তেওঁলোকে নিয়ম ২১ৰ দফা (ঘ)ৰ অধীনত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ দায়বদ্ধ নহয়।

১৯) বাগিচাখনে তেওঁলোকে কাটি পেলোৱা গছৰ ঠাইত গছ ৰোপণ কৰা বুলি কৰা দাবী চৰকাৰে দাখিল কৰা জাবাবত বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰা হোৱা নাই। অৱশ্যে অভিযোগটোক খালী অস্বীকাৰ কৰা হৈছে । তেনে অস্বীকাৰৰ ভিত্তিত যুক্তি দিয়া হয় যে বাগিচাখনৰ হৈ তেওঁলোকৰ অস্বীকাৰে এটা জটিল তথ্যৰ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰে যে বাগিচাখনে সেয়েহে বিশ্বনাথ চাহ কোম্পানী গোচৰত ৰখাৰ দৰে অন্য ঠাইত সকাহ বিচাৰিব লাগে। আমি চৰকাৰৰ আবেদনক কেৱল কৌশল বুলি ধৰি

লৈছো আৰু আইনত ইয়াক দেখুৱাব নোৱাৰি। আমি নিঃসংকোচে ইয়াক নুই কৰি দিওঁ আৰু বিতৰ্কটো নাকচ কৰো।

২০) ইয়াৰ পিছত চৰকাৰৰ হৈ যুক্তি দিয়া হয় যে ১৯৭৩ চনৰ ১১ এপ্ৰিলত দিয়া পৰিপত্ৰ অনুসৰি বাগিচাই অধিকাৰ শুল্ক দিব লাগিব। সেয়েহে ১৯৭৩ চনৰ ১১ এপ্ৰিলৰ পৰিপত্ৰৰ ভিত্তিই এই গোচৰটোত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ কব নোৱাৰে। ১৯৮৩ চনৰ ২৪ আগষ্টৰ দেৱানী নিয়ম নং ৫৫৬/৭৪ত ন্যায়াধীশ হান্সৰিয়া আৰু ন্যায়াধীশ ড০ সিংৰে গঠিত এই আদালতৰ এখন খণ্ড বিচাৰপীঠেও একেধৰণৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। সেই ক্ষেত্ৰত অধিকাৰ শুল্ক বজাই ৰাখিবলৈ নিয়ম নং৩৭ আৰু পৰিপত্ৰখন চৰকাৰৰ অনুৰোধত বিবেচনা কৰা হৈছিল।

২১) এই প্ৰশ্ন উত্থাপন হৈছিল, যেতিয়া এখন চাহ বাগিচাৰ পৰা অধিকাৰ শুল্ক নিদিয়াৰ বাবে কাঠ জব্দ কৰা হৈছিল। সেই ক্ষেত্ৰতো চাহ খেতিৰ বাবে মাটি পট্টাত দিয়া হৈছিল। জব্দ কৰা কাঠখিনি লিজত লোৱা মাটিত খেতি কৰা হৈছিল । কাঠবোৰ বাগিচাৰ শ্ৰমিকৰ কোৱাৰ্টাৰ বা দলং নিৰ্মাণৰ দৰে কামত ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিছিল । সেই ক্ষেত্ৰত নিয়ম ৭ আৰু ৩৭ বিবেচনা কৰা হৈছিল। নিয়ম ৭ অসমৰ ভৈয়াম জিলা আৰু উত্তৰ কাছাৰ পাহাৰৰ "অশ্ৰেণীবিহীন ৰাজ্যিক বনাঞ্চল "ৰ সৈতে জড়িত । "ৰাজ্যৰ অশ্ৰেণীবিহীন অৰণ্য" শব্দটোৰ অৰ্থ আছিল "চৰকাৰৰ হাতত থকা মাটি আৰু যি বোৰ সংৰক্ষিত বা গাঁৱৰ অৰণ্যত অন্তৰ্ভুক্ত নোহোৱা মাটি "। যি খিনি মাটিত গছৰ খেতি কৰা হৈছিল, সেই খিনি চৰকাৰৰ হাতত থকা মাটি নাছিল। এই বুলি কোৱা হৈছিল যে মাটিখিনি কোনো সংৰক্ষিত বা গাঁৱৰ অৰণ্যত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হোৱা নাছিল। সেয়েহে অধিকাৰ শুল্ক জাপি দিয়াটো ন্যায্য বুলি ধৰা হৈছিল। ট্ৰেনজিট নিয়মৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এই আদালতে সেই গোচৰৰ বাগিচাখনক স্পষ্ট কৰি দিলে "বনজ উৎপাদিত সামগ্ৰী আঁতৰাব পৰাৰ আগতে উৎপত্তিৰ প্ৰমাণ পত্ৰ লাভ কৰিব লাগিব "। প্ৰমাণ পত্ৰ লাভ কৰাটো গোচৰৰ তথ্যৰ লগত অদ্ভুত আছিল। এই গোচৰটোত আমি কোনো প্ৰমাণপত্ৰৰ বিষয়ে চিন্তিত নহয়। আমি সেই খণ্ড বিচাৰপীঠে ১৯৭৩ চনৰ ১১ এপ্ৰিল তাৰিখৰ অসম চৰকাৰৰ পৰিপত্ৰখনে অধিকাৰ শুল্ক জাপি দিয়াক সমৰ্থন কৰা নাছিল বুলি কোৱা যুক্তি আৰু সিদ্ধান্তৰ সৈতে একমত।

২২) ওপৰত উল্লেখ কাৰণ সমূহৰ বাবে আমি ঘোষণা কৰো যে বাঘমাৰী চাহ কোম্পানী লিমিটেডে ১৫২ জোপা গছৰ কাঠ বাগিচাখনৰ অট্টালিকা, দলং আৰু শ্ৰমিকৰ থকা ঘৰ নিৰ্মাণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰাৰ অধিকাৰ আছে।

লেখ আবেদনখনৰ অনুমতি দিয়া হৈছে। কোনো খৰচ নাই।

ন্যায়াধীশ বি.এল. হান্সৰিয়া: — মই মুখ্য ন্যায়াধীশৰ সৈতে সহমতত আছো , যাৰ বিচাৰ মই পঢ়িছো। মই অৱশ্যে মোৰ নিজৰ কেইটামান শব্দ যোগ কৰিব বিচাৰিম।

২৪) মই দুটা প্ৰশ্ন কৰিম যাৰ উত্তৰ আমি তলত দিয়া ধৰণে দিব লাগিব:

(১) চাহ বাগিচাৰ মালিকে বিশেষ খেতিৰ বাবে পট্টাত লোৱা মাটিত তেওঁ খেতি কৰা গছবোৰ বাগিচাখনৰ উন্নয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কাটিলে অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ দায়বদ্ধ নেকি?

(২) যেতিয়া এনে অধিকাৰ শুল্ক দাবী কৰা হয় তেতিয়া মালিকৰ অধিকাৰ শুল্ক পৰিশোধ কৰাৰ দায়বদ্ধতা বা অদায়বদ্ধতাৰ প্ৰশ্নটো লেখ আবেদনত সিদ্ধান্ত ল'ব পাৰি নেকি?

২৫) প্ৰথমে "অধিকাৰ শুল্ক " বুলিলে কি বুজোৱা হৈছে চাওঁ আহক। এই শব্দটোৰ অৰ্থ ভিন্ন। সাধাৰণতে সংজ্ঞায়িত কৰিলে ইয়াৰ অৰ্থ হ 'ল "স্বত্বাধিকাৰীয়ে আন এজনক সম্পত্তি ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়াৰ বাবে সংৰক্ষিত পণ্য বা লাভৰ অংশ ", যিটো কৰ্পাছ জুৰিছ ছেকেণ্ডাম , ভল. ৭৭ পৃষ্ঠা ৫৪২ত আছে। শব্দ আৰু বাক্যাংশ (স্থায়ী সংস্কৰণ) খণ্ড ১ত দিয়া সংজ্ঞাৰ ভিতৰত এইটোও অন্যতম। ৩৭এ পৃষ্ঠা , ৫৯৭। ব্লেকৰ আইন অভিধানৰ, ৫ম সংস্কৰণত "অধিকাৰ শুল্ক" শব্দটোৰ অৰ্থ হৈছে "সম্পত্তিৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষতিপূৰণ , সাধাৰণতে কপিৰাইটযুক্ত সামগ্ৰী বা প্ৰাকৃতিক সম্পদ সম্পত্তি ব্যৱহাৰৰ পৰা পোৱা ৰচিদৰ শতাংশ হিচাপে বা উৎপাদিত প্ৰতি ইউনিটত একাউণ্ট হিচাপে প্ৰকাশ কৰা। ইয়াৰ অৰ্থত ই হৈছে আন এজনক সম্পত্তিৰ ব্যৱহাৰৰ অনুমতি দিয়াৰ বাবে মালিকে সংৰক্ষিত লাভৰ অংশ। " (১১৯৫ পৃষ্ঠা চাওক)। জোৱিটৰ 'দ্য ডিকচনেৰী অৱ ইংৰাজী ল 'ত ইয়াক সংজ্ঞায়িত কৰা হৈছে যে "পেটেণ্ট, খনিৰ পট্টা বা অনুৰূপ অধিকাৰ প্ৰদানকাৰীয়ে সংৰক্ষিত কৰা ধন , আৰু অনুদানপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিয়ে অধিকাৰৰ ব্যৱহাৰৰ সমানুপাতিকভাৱে প্ৰদান কৰিব লাগিব।"

২৬) উচ্চতম ন্যায়ালয়ে জোৱাই স্বায়ত্তশাসিত জিলা জিলা পৰিষদ বনাম দ্বৈত সিং , (১৯৮৬) ৪ এছচিচি ৩৮ : এআইআৰ ১৯৮৬ এছচি ১৯৩০ , ১৯৮৬ গোচৰত অধিকাৰ শুল্কৰ অৰ্থ আৰু প্ৰকৃতি লক্ষ্য কৰাৰ সুযোগ পাইছিল , য'ত ব্যক্তিগত অৰণ্যত খেতি কৰা আৰু কাটি পেলোৱা

কাঠৰ বাবে অধিকাৰ শুল্ক দাবী কৰা হৈছিল। এই ৰায়দানৰ ১৬ নং পেৰাত জ 'ৱিটৰ অভিধানত দিয়া সংজ্ঞাটো লক্ষ্য কৰাৰ পিছত কোৱা হৈছিল যে প্ৰকৃত অৰ্থত যিটো উদ্ধাৰ কৰিব বিচৰা হৈছে সেয়া অধিকাৰ শুল্ক নহয় যিহেতু বন জিলা পৰিষদৰ অন্তৰ্গত নহয়। তাৰ পিছত ইয়াত কোৱা হৈছিল যে "অধিসূচনাৰ অধীনত অধিকাৰ শুল্ক হিচাপে দাবী কৰা ধনৰাশি হৈছে আইনৰ দ্বাৰা বলবৎ কৰিব পৰা ৰাজহুৱা উদ্দেশ্যৰ বাবে ৰাজহুৱা কৰ্তৃপক্ষই বাধ্যতামূলকভাৱে লোৱা ধন আৰু ই প্ৰদান কৰা সেৱাৰ বাবে দিয়া ধন নহয়। সঁচাকৈয়ে ই কৰৰ এটা ৰূপ।"

২৭) পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা অধিকাৰ শুল্কৰ সংজ্ঞাৰ পৰা এটা কথা ওলাই পৰে যে ধাৰণাগতভাৱে কোনো অধিকাৰ শুল্ক আদায় কৰিব নোৱাৰি যদিহে কোনো ব্যক্তি প্ৰশ্ন উত্থান কৰা সম্পত্তিৰ মালিক বা পট্টাদাতা নহয়। যদি সংশ্লিষ্ট ব্যক্তিজন সম্পত্তিৰ মালিক নহয় বা একেটাৰ লিজাৰ বা প্ৰদানকাৰী নহয় তেন্তে স্পষ্ট যে তেওঁৰ পৰা কোনো অধিকাৰ শুল্ক দাবী কৰিব নোৱাৰি। বৰ্তমানৰ গোচৰৰ প্ৰসংগত ক 'ব পাৰি যে যদি চৰকাৰ গছৰ মালিক নহয় তেন্তে গছৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক আদায় কৰিব নোৱাৰে। গতিকে ইয়াৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি যে যদি গছবোৰৰ বৃদ্ধিত চৰকাৰে কোনো ভূমিকা লোৱা নাই , তেন্তে সেইবোৰৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক আৰোপ কৰিব নোৱাৰে।

২৮) যদি অধিকাৰ শুল্কক কৰ সদৃশ বুলি গণ্য কৰা হয় , যিটো দ্বীত সিং (উপৰোক্ত)ত পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছে, তেন্তে সংবিধানৰ ২৬৫ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত দিয়া আইনৰ কৰ্তৃত্বৰ বাহিৰেহ ইয়াক আৰোপ বা সংগ্ৰহ কৰিব নোৱাৰি। এই প্ৰকৃতিৰ গোচৰত অধিকাৰ শুল্ক আৰোপ কৰাৰ কোনো আইনৰ কৰ্তৃত্ব অৱশ্যে আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰা হোৱা নাই। স্বীকাৰ্য্য যে ১৯৭৩ চনৰ ১১ এপ্ৰিল তাৰিখৰ এফ আৰ এছ নং ৫৬/৭২ চৰকাৰী পৰিপত্ৰখনৰ কোনো আইনৰ কৰ্তৃত্ব নাই। কিন্তু অসম ভূমি আৰু ৰাজহ বিনিয়ম, ১৮৮৬ৰ অধীনত গঠন কৰা নিষ্পত্তি নিয়মত দুটা বিধান আছে, যিবোৰে কাঠৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্কৰ কথা কয়। প্ৰথমটো হ 'ল ২১ নং নিয়ম যিয়ে সাধাৰণ খেতিৰ বাবে পট্টা দিয়া মাটি কাঠৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্কৰ বিষয়টো আলোচনা কৰিছে। এই নিয়মৰ উপ-নিয়ম (ঘ) গুৰুত্বপূৰ্ণ যিয়ে উল্লেখ কৰিছে:

“(ঘ) পূৰ্বৰ দফাসমূহত উল্লেখ কৰা যিকোনো কথাৰ সত্বেও , পট্টা বন্ধ হৈ থকাৰ সময়ত মাটিত যিবোৰ গছ ৰোপণ কৰা হৈছিল বা গজিবলৈ আৰম্ভ হৈছিল , সেইবোৰক অধিকাৰ শুল্ক প্ৰদানৰ পৰা ৰেহাই দিয়া হ ’ব যদি বিক্ৰী কৰা হয়, বিনিময় কৰা হয়, বন্ধক দিয়া হয়, দিয়া হয় বা অন্যথা স্থানান্তৰ কৰা হয় বা স্থানান্তৰৰ বাবে আঁতৰোৱা হয়। যেতিয়া মাটি বিশ বছৰৰ বাবে দিয়া হয়, তেতিয়া তাত থকা সকলো গছ পট্টা বন্ধ থকাৰ সময়ত গজিবলৈ আৰম্ভ কৰা বুলি ধৰা হ’ব ।”

এই নিয়মটো আমাৰ উদ্দেশ্যৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ ইয়াত স্পষ্টভাৱে স্বীকাৰ কৰা হৈছে যে পট্টা বন্ধ হৈ থকাৰ সময়ত খেতি কৰা বা ৰোপণ কৰা গছৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক প্ৰদান কৰা নহ’ব। নিয়মটো হ’ল যেতিয়া মাটি ২০ বছৰৰ বাবে দিয়া হয়, তেতিয়া তাত থকা সকলো গছ পট্টা স্থগিত ৰখাৰ সময়ত ৰোপণ কৰা বুলি ধৰি লোৱা হ ’ব, মোৰ মতে, বিশেষ খেতিৰ বাবে দিয়া পট্টাসমূহৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰযোজ্য, যাৰ সময়সীমা ২০ বছৰতকৈ অধিক।

২৯) বিশেষ খেতিৰ বাবে পট্টাৰ ক্ষেত্ৰত যিমানদূৰলৈকে সম্ভৱ বিষয়টো নিষ্পত্তি নিয়মৰ ৩৮ নং নিয়মৰ দ্বাৰা আলোচনা কৰা হৈছে যিটো তলত লিখা হৈছে:—

“৩৮. বিশেষ খেতিৰ বাবে লীজত দিয়া মাটিৰ কাঠৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক —৩৭ নং নিয়মত যিকোনো কথা থাকিলেও কাঠৰ মূল্য নিৰ্ণয় কৰাৰ আগতেই আবেদনকাৰীক পট্টা প্ৰদান কৰিব পাৰি। যেতিয়া উপায়ুক্তই এই পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিব, তেতিয়া তেওঁ পট্টাত তলত দিয়া দফাটো যোগ কৰিব লাগিব।

“আপুনি নিষ্পত্তি নিয়মৰ ধাৰা —॥ৰ নিয়ম ৩৭ অনুসৰি নিৰ্ণয় কৰা মাটিত থকা কাঠৰ মূল্য , তাৰ মূল্যায়ন কৰা মূল্যায়নৰ জাননী লাভ কৰাৰ তাৰিখৰ পৰা তিনি মাহৰ ভিতৰত দিব লাগিব।

বিশেষ ক্ষেত্ৰত ভূমিত থকা কাঠৰ মূল্যৰ পৰিশোধৰ ম্যাদ আৰু চৰ্ত ৰাজ্য চৰকাৰে লোৱা সিদ্ধান্ত অনুসৰি পিছুৱাই দিব পাৰি”। ক’ব পাৰি যে ৩৮ নং নিয়মটোৱে নিষ্পত্তি নিয়মৰ ধাৰা —॥ ত স্থান পায় যিয়ে “বিশেষ খেতিৰ বাবে আবেদনৰ সৈতে জড়িত বিশেষ বিধান”ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। এই ধাৰাত স্থান বিচাৰি উলিওৱা ৩৭ নং নিয়মে কাঠৰ মূল্যায়নৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। এই নিয়মটোৰ প্ৰতি আমি বিশেষ চিন্তিত নহয় , কিয়নো ই মূল্যায়নৰ প্ৰশ্নৰ সৈতে জড়িত। ৩৮ নং নিয়মত অৱশ্যে কোৱা হৈছে যে অধিকাৰ শুল্ক দাবীৰ বাবে কাঠবোৰ মাটিত থাকিব লাগিব। ই

স্পষ্টকৈ দেখাব যে অধিকাৰ শুল্ক দাবী কৰাৰ আগতে গছবোৰ সেই মাটিত পোৱা গৈছিল। যদি পট্টা দিয়াৰ সময়ত গছবোৰ নাছিল যদিও পিছত খেতি কৰা হৈছিল , তেন্তে স্পষ্ট যে তাৰ বাবে কোনো অধিকাৰ শুল্ক দাবী কৰিব নোৱাৰে। ইয়াত এইটোও যোগ কৰিব পাৰি যে ৩৭ নং নিয়ম ৮.৫.৮৭ৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱাকৈ মচি পেলোৱা হৈছিল ,বিশেষ খেতিৰ বাবে দিয়া মাটিৰ পট্টা লোৱা ব্যক্তিয়ে পট্টা লোৱাৰ সময়ত সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ শুল্ক মূল্যায়ন নিদিয়াৰ বিকল্প ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিলেহেঁতেন কিন্তু কেৱল সেই লাভক হ্ৰাস কৰা মূল্য দিবলৈ বিকল্প ল 'ব পাৰিলেহেঁতেন যিটো তেওঁ বিশেষ খেতিৰ বাবে লোৱা মাটিত থকা কাঠৰ ব্যৱহাৰৰ পৰা লাভ কৰাৰ সম্ভাৱনা থাকে । বিধানটোৱে উল্লেখ কৰিছিল যে যদিহে পট্টাধাৰীয়ে এনে বিকল্প ব্যৱহাৰ কৰে "তেওঁ বিক্ৰী কৰা , বিনিময় কৰা, বন্ধকত ৰখা, দিয়া বা অন্যথা হস্তান্তৰৰ বাবে স্থানান্তৰিত বা আঁতৰোৱা সকলো কাঠ আৰু পট্টা বা নবীকৰণ কৰা পট্টাৰ সময়ছোৱাত বাগিচাখনৰ ব্যৱহাৰৰ সৈতে জড়িত নোহোৱা ব্যৱহাৰৰ বাবে আঁতৰোৱা কাঠৰ ওপৰত সম্পূৰ্ণ হাৰত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ দায়বদ্ধ হ'ব। " ।এই বিধানৰ বিষয়ে মই উল্লেখ কৰিছো কাৰণ দ্বিতীয় প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিওঁতে এই বিধানৰ কিছু প্ৰাসংগিকতা পোৱা যাব।

৩০) ওপৰৰ কথাখিনিয়ে দেখুৱাইছে যে বিশেষ খেতিৰ বাবে দিয়া পট্টাত অধিকাৰ শুল্ক আৰোপ কৰিব পাৰি তেতিয়াহে যেতিয়া মাটিত কাঠ আছিল। এই সন্দৰ্ভত শ্ৰী ভট্টাচাৰ্জীয়ে দ্বীত সিং (উপৰোক্ত)ৰ কথা উল্লেখ কৰিছে য 'ত কোৱা হৈছিল যে জিলা পৰিষদৰ অধিকাৰ শুল্ক জাপি দিয়াৰ আইনত কোনো কৰ্তৃত্ব নাছিল। এই মতামত অৱশ্যে দ্বীত সিঙৰ ক্ষেত্ৰত লোৱা হৈছিল , কাৰণ প্ৰথমে কোৱা হৈছিল যে সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচীত স্থান পোৱা বিধান অনুসৰি সৃষ্টি কৰা জিলা পৰিষদে ভোগ কৰা ক্ষমতাক আইন সভাই ভোগ কৰা পূৰ্ণাংগ ক্ষমতাৰ সৈতে সমান কৰিব নোৱাৰি । এই মতামত প্ৰথমে জিলা পৰিষদ বনাম চিটিমন, (১৯৭১) ৩ এছচিচি ৭০৮ : এআইআৰ ১৯৭২ এছচি ৭৮৭ৰ ১৪ নং পেৰাত প্ৰকাশ কৰা হৈছিল। জিলা পৰিষদৰ সীমিত বিধায়িনী ক্ষমতা লক্ষ্য কৰাৰ পিছত জিলা পৰিষদৰ দ্বাৰা অধিকাৰ শুল্ক আৰোপ কৰাৰ প্ৰশ্নটো ষষ্ঠ অনুসূচীৰ ৩ নং পেৰাটো চাই পৰীক্ষা কৰা হৈছিল যিয়ে জিলা পৰিষদৰ আইন প্ৰণয়নৰ ক্ষমতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছে। ষষ্ঠ সূচীৰ ৮ নং পেৰাৰ কথাও উল্লেখ কৰা হৈছিল যিয়ে ভূমিৰ ৰাজহ মূল্যায়ন আৰু সংগ্ৰহ আৰু কৰ আৰোপ কৰাৰ ক্ষমতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছে।

যিহেতু এই দুটা অনুচ্ছেদত স্থান পোৱা কোনো এটা বিধানে অধিকাৰ শুল্ক আৰোপ কৰাৰ অনুমতি নিদিলে (যিটো দ্বেট সিঙত কৰ সদৃশ বুলি লোৱা হৈছিল , যদিও সদায় তেনেকুৱা নহ'বও পাৰে), আৰু যিদৰে আঙুলিয়াই দিয়া হৈছিল যে অধিকাৰ শুল্ক সংগ্ৰহ কৰিব বিচৰাটোৱে ভূমিৰ ওপৰত কৰ হিচাপে গণ্য কৰা নহ 'ল, তেনেকুৱাই জিলা পৰিষদেও আৰোপ কৰিব নোৱাৰে বুলি ধৰা হৈছিল। এই বুলি ধৰা হৈছিল যে জিলা পৰিষদে সেইটো জাপি দিব নোৱাৰে । এই সিদ্ধান্তৰ অনুপাত বৰ্তমানৰ গোচৰটোৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নহ 'ব যিহেতু এখন ৰাজ্যৰ বিধানসভাৰ ক্ষমতা জিলা পৰিষদৰ তুলনাত বেছি । ইয়াৰ বাহিৰেও নিষ্পত্তি নিয়মৰ অধীনত এনে কিছুমান বিধান আছে যিবোৰ অধিকাৰ শুল্ক আৰোপ কৰিবলৈ বিধিগত প্ৰকৃতিৰ।

৩১) বৰ্তমানৰ প্ৰকৃতিৰ গোচৰত অধিকাৰ শুল্ক আৰোপ বা সংগ্ৰহ কৰিব পৰা যাব নেকি সেই প্ৰশ্নটো এই আদালতত বৰগাং টি কোম্পানী লিমিটেড বনাম অসম ৰাজ্য (২৪.৮.৮৩ তাৰিখে নিষ্পত্তি কৰা নাগৰিক নিয়ম ৫৫৬-৭৪) গোচৰত সিদ্ধান্তৰ বাবে আহিছিল আৰু সেই সিদ্ধান্তত ৰখা হৈছিল যে কেৱল পূৰ্বতে অসম চৰকাৰৰ বন বিভাগে , ১১.৪.৭৩ তাৰিখে জাৰি কৰা পত্ৰ নং এফ আৰ এছ . ৫৬/৭২ ৰ বলত চৰকাৰে অধিকাৰ শুল্ক আৰোপ বা সংগ্ৰহ কৰিব নোৱাৰে। হৈছে। বীৰগাং (উপৰোক্ত) গোচৰত দিয়া সিদ্ধান্তটো ৰাজ্যই মানি লৈছিল কাৰণ এই ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে উচ্চতম ন্যায়ালয়লত কোনো আপীল কৰা হোৱা নাছিল ।

৩২) ওপৰত উল্লেখ কৰা সকলোবোৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি মই প্ৰথম প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ ঋণাত্মক দিম , অৰ্থাৎ মোৰ দৃষ্টিত চাহ বাগিচা এখনে বিশেষ খেতিৰ বাবে পট্টাত লোৱা মাটিত ইয়াৰ দ্বাৰা খেতি কৰা গছৰ ওপৰত অধিকাৰ শুল্ক দিবলৈ দায়বদ্ধ নহয় যেতিয়া সেই গছবোৰ কাটি বাগিচাখনৰ উন্নয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৩৩) দ্বিতীয় প্ৰশ্নৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰী চৌধুৰীয়ে আমাৰ দৃষ্টি আকৰ্ৰ্ষণ কৰিছে ডি .এফ .অ. বনাম বিশ্বনাথ চাহ কোম্পানী লিমিটেড , (১৯৮১) ৩ এছচিচি ২৩৮ : এআইআৰ ১৯৮১ এছচি ১৩৬৮ গোচৰটো। সেই গোচৰত অপৰ পক্ষই (যিজন এই আদালতৰ সন্মুখত আবেদনকাৰী আছিল) সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত তেওঁ অধিকাৰ শুল্ক হিছাপে প্ৰদান কৰা ধন ঘূৰাই বিচাৰি এই আবেদনৰ কৰিছে । ইয়াৰ গোচৰৰ সমৰ্থনত আবেদনকাৰীৰ হৈ আহ্বান জনোৱা হৈছিল যে যিহেতু কাঠখিনি অনুদানৰ সৈতে জড়িত উদ্দেশ্যত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল , অৰ্থাৎ "অনুদানৰ সৈতে অসংলগ্ন" ব্যৱহাৰৰ বাবে কাঠ আঁতৰোৱা হোৱা নাছিল। য 'ত নিয়মৰ ৩৭ নং

নিয়মৰ উল্লেখ কৰা হৈছিল , অধিকাৰ শুল্ক দাবীত ৩৭ নং নিয়মে বাধা কৰিছিল। উচ্চতম ন্যায়ালয়ে লক্ষ্য কৰিলে যে এই বিধানটো কেৱল এটা সক্ষমতা প্ৰদানকাৰী ব্যৱস্থা আৰু আবেদনকাৰীয়ে যিটো বলবৎ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল সেয়া আছিল ইয়াৰ পট্টাপত্ৰৰ চতুৰ্থ খণ্ডৰ দফা (২)ত থকা ওপৰৰ প্ৰকৃতিৰ এটা চৰ্ত। এই মতামত থকাৰ বাবে কোৱা হৈছিল যে চুক্তি ভংগৰ সন্দৰ্ভত অভিযোগ আছিল , আৰু আবেদনকাৰীয়ে সাধাৰণতে চুক্তিখনৰ পালনৰ বাবে গোচৰ কৰিব লাগিছিল, বা ক্ষতিপূৰণৰ বাবেহে যদিহে চুক্তিখন বিশেষভাৱে সম্পন্ন কৰিব পৰা নাছিল। তাৰ পিছত আঙুলিয়াই দিয়া হ 'ল যে এনে গোচৰ সাধাৰণতে দেৱানী আদালতে বিচাৰ কৰিব পাৰিব, যাৰ বাবে উচ্চ ন্যায়ালয়লৈ অহাৰ কোনো কাৰণ নাছিল। এইটোক আইনত সুনিৰ্দিষ্ট প্ৰস্তাৱ হিচাপে গণ্য কৰা হৈছিল। তাৰ পিছত ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত কৰা গোচৰৰ আবেদনখনৰ ১০ নং অনুচ্ছেদত দেখা গ 'ল যে গোচৰতো মূলত আছিল "অকৰ্তৃত্বশীলভাৱে আদায় কৰা বুলি অভিযোগ কৰা অধিকাৰ শুল্ক ঘূৰাই দিয়াৰ বাবে কৰা গোচৰ আৰু যিটো উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ লেখ অধিকাৰ প্ৰয়োগ কৰি প্ৰায়েই গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাযায়। "তাৰ পিছত সেই গোচৰত দেখা গ'ল যে তথ্যৰ বহু প্ৰশ্ন উত্থাপন হৈছিল, যাৰ উল্লেখ আছিল ১২ নং পেৰাত । যিহেতু বহুতো তথ্য অতিক্ৰম কৰিবলগীয়া আছিল, সেয়েহে উচ্চ ন্যায়ালয়ে তথ্যৰ জটিল প্ৰশ্নৰ সিদ্ধান্ত ল 'বলৈ ইয়াক আহ্বান কৰা হোৱা নাছিল বুলি পৰ্যবেক্ষণ কৰাটো ন্যায্য নেকি বুলি সোধা হৈছিল। আবেদনসমূহত উল্লেখ কৰা কিছুমান বাস্তৱিক যুক্তিও বিতৰ্কিত হৈছিল।

৩৪) ওপৰত কোৱা কথাখিনিৰ পৰা মই পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা প্ৰশ্নবোৰৰ দ্বিতীয়টোৰ উত্তৰ এনেকৈ দিম কোনো গোচৰত যেতিয়া তথ্যৰ জটিল প্ৰশ্ন জড়িত তেনে স্থলত লেখ জাৰী কৰা আদালত উপযুক্ত মঞ্চ নহয় বা য'ত লেখ আবেদনকাৰীয়ে চুক্তিবদ্ধ বলবৎ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে , যিটো বিধিগত বাধ্যবাধকতাৰ পৰা পৃথক।

অনুবাদক-প্ৰণব জ্যোতি বৰা

জ্যেষ্ঠ অনুবাদক

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়